

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 132/2019-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. apríla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Mojмира Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Gavalcom, Teodora Tekela 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tpo 101/2018 z 29. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tpo 101/2018 z 29. novembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Návrh navrhovateľa bol pôvodne pridelený sudcovi spravodajcovi, ktorému 16. februára 2019 skončilo funkčné obdobie. Vzhľadom na skutočnosť, že tento návrh je naliehavou vecou patriacou do rozhodovacej pôsobnosti senátu, rozhodnutie o ktorej neznesie odklad, v súlade s čl. II bodom 7 Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2019 bol opätovne náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelený sudkyňi spravodajkyňi Jane Laššákovej. Podľa čl. II ods. 2 písm. b) označeného dodatku pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcami spravodajcami Janou Laššákovou a Mojmírom Mamojkom pracuje senát v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu), Jana Laššáková (sudkyňa spravodajkyňa) a Mojmír Mamojka.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ ČVS: PPZ- 821 /NKA-PZ-ZA-2017 z 11. mája 2018 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie sťažovateľovi pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d), ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 Tp 4/2018 z 13. mája 2018 bol sťažovateľ z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku vzatý do väzby.

4. Návrhom sp. zn. 1 Pv 466/17/2202 podaným okresnému súdu 8. novembra 2018 vo veci konajúca prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „okresná prokuratúra“) navrhla predĺženie lehoty väzby u sťažovateľa, a to do 30. apríla 2019.

5. Okresný súd uznesením sp. zn. 1 Tp 58/2018 z 21. novembra 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) na základe návrhu prokurátorky okresnej prokuratúry sp. zn. 1 Pv 466/17/2202 predĺžil lehotu trvania väzby v prípravnom konaní u sťažovateľa ako obvineného do 31. marca 2019.

6. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd na neverejnom zasadnutí 29. novembra 2018 rozhodol tak, že sťažnosť sťažovateľa ako obvineného napadnutým uznesením zamietol.

7. Ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta, že krajský súd vydaním rozhodnutia o predĺžení lehoty väzby zasiahol do jeho práva na osobnú slobodu, pričom v tejto súvislosti sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v zásadnom uviedol:

„Vyšetrovateľ v prípravnom konaní nekonal bez prieťahov.

Obvinený je vo väzbe od 10.5.2018, svedkovia sa vypočúvali až niekoľko mesiacov potom, konkrétne 7.8.2018.

Prečo neboli vypočutí všetci svedkovia, nie je z návrhu prokuratúry a ani z rozhodnutia súdu zrejmé, pričom sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že s vypočúvaním začal vyšetrovateľ až 3 mesiace po obvinení...

Súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal v odôvodnení návrhu s otázkou, prečo aj po uplynutí šiestich mesiacov, stále dôvody väzby trvajú, prečo sa nezoslabila relevancia skutkového základu z času rozhodovania o vzatí sťažovateľa do väzby...

Sťažovateľ zároveň namieta, že nemá možnosť prezrieť si celý vyšetrovací spis, záznamy telekomunikačnej prevádzky v ňom chýbajú, pričom z tejto časti spisu môžu vyplynúť skutočnosti celkom vylučujúce ďalšiu väzbu sťažovateľa...

Nemožno opomenúť, že podľa § 76 ods. 3 Tr. por., predĺžiť väzbu je možné len vtedy, ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie

skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

O obtiažnosť väzby v danej veci nejde, vec nie je zložitá, komplikovaná a ani časovo náročná (poukazujem na R 24/1999 pod L), nie sú tu ani iné závažné dôvody, za ktoré nemožno považovať nekonanie pre preťaženosť alebo nečinnosť a ani nevypracovanie znaleckých posudkov.“

8. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, a následne napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil. Sťažovateľ si zároveň v ústavnej sťažnosti uplatnil nárok na náhradu trov konania.

II.

9. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13, § 16 až § 28, § 32 až § 248, § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti, ktorá bola doručená ústavnému súdu 1. februára 2019, postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť osobnej slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

14. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

15. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

III.

16. Predmetom ústavnej sťažnosti, ako to vyplýva z jej petitu, je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu. Ten potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorým okresný súd vyhovel návrhu prokurátorky okresnej prokuratúry na predĺženie lehoty väzby u sťažovateľa a predĺžil ju do 31. marca 2019.

17. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu malo podľa sťažovateľa dôjsť tým, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní nekonal bez prieskumu, keď vykonal výsluchy svedkov až tri mesiace po tom, čo bol sťažovateľ vzatý do väzby, že v danom prípade nejde o zložitú, komplikovanú vec, ktorá by odôvodňovala predĺženie väzby, že sťažovateľovi nebolo umožnené preštudovať si časť vyšetrovacieho spisu, ako aj skutočnosťou, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s tým, že po určitom čase stratili konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvodnosť väzby u sťažovateľa na význame.

18. V rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd opakovane uvádza, že v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré garantujú základné právo na osobnú slobodu, je obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil jeho prepustenie, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom ustanovených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označených ustanovení ústavy pritom zodpovedá právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

19. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry ďalej zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (mutatis mutandis III. ÚS 26/01). „Požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, vyžaduje preveriť nielen existenciu

a relevantnosť dôvodov väzby, ale aj doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní. Právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR môže byť totiž porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe, s osobitnou starostlivosťou a urýchlením“ (I. ÚS 34/04).

20. Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že mu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti neprislúcha, aby v rámci konania o ústavnej sťažnosti posudzoval, či dokonca skúmal existenciu dôvodov väzby sťažovateľa alebo akéhokoľvek iného obvineného. To prislúcha zásadne všeobecným súdom. Rovnako tak pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, III. ÚS 324/2016).

21. Z uvedených hľadísk ústavný súd pristúpil k preskúmaniu opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu.

22. Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vo vzťahu k sťažovateľovi uviedol (s. 8, 9, 10):

«Podľa názoru sťažnostného súdu prvostupňový súd postupoval správne a zákonným spôsobom pri rozhodovaní o predĺžení lehoty väzby, riadne preskúmal a vyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré sú významné pre rozhodnutie o väzbe a svoje zistenia premietol do odôvodnenia napadnutého uznesenia. Správne sa vysporiadal jednak s požiadavkou dodržania lehoty na predloženie návrhu na predĺženie lehoty väzby, jednak s požiadavkou skúmania dôvodnosti väzby v každom štádiu trestného stíhania, najmä s ohľadom na dobu jej doterajšieho trvania.

Čo sa týka materiálnych dôvodov väzby, z doterajšieho dokazovania vykonaného v rámci prípravného konania naďalej vyplýva dôvodné podozrenie, že obvinení sa dopustili spáchania skutku, ktorý sa im kladie za vinu. Nemožno v súčasnosti vysloviť jednoznačný záver ohľadom zmeny dôkaznej situácie v tom smere, že by podozrenie zo spáchania uvedeného trestného činu, ktoré existovalo pri vzatí obvinených do väzby, sa podstatne

oslabilo, respektíve pominulo. Doposiaľ boli zabezpečené dôkazy, ktoré odôvodňujú podozrenie, že menovaní obvinení sa dopustili spáchania trestnej činnosti, pre ktorú sú v súčasnosti vo väzbe. Uvedené závery odôvodňujú podozrenie zo spáchania trestnej činnosti v tej miere, ktorá je potrebná na rozhodnutie o väzbe v tomto štádiu trestného stíhania. Rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine alebo nevine obvinených...

Sťažnostný súd sa... stotožňuje s rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie, ktorým vyhovel návrhu prokurátora na predĺženie väzby u všetkých obvinených. Nakoľko odôvodnenie existencie podmienok na takýto postup je v napadnutom uznesení uvedené vyčerpávajúcim spôsobom, sťažnostný súd bez potreby ich opakovania naň odkazuje.

Ako konštatoval aj sudca pre prípravné konanie, zo spisového materiálu možno zistiť, že v trestnom konaní nedochádza k subjektívnym prieťahom. Po vzatí do väzby boli úkony vykonávané v mesiacoch máj, jún, júl, august, aj október 2018. Správny je aj záver o tom, že vzhľadom k posúdeniu obtiažnosti veci a vzhľadom k zisteniu iných závažných dôvodov (vyhodnotenie záverov znaleckého skúmania, nutnosť oboznámenia s výsledkami, nutnosť realizovať výsluchy svedkov, ktorých potreba vyplynula z iných dôkazných prostriedkov), je dôvodné predĺženie lehoty väzby, avšak nie o viac ako štyri mesiace, ale len do 31.3.2019.

K sťažnostnej námietke obhajcu obvineného [REDAKOVANÉ], že nemal možnosť oboznámiť sa s celým vyšetrovacím spisom, treba poukázať na oprávnenie orgánu činného v trestnom konaní odmietnuť právo nazrieť do spisu (časti spisu), ak by mohlo prísť k zmareniu alebo podstatnému sťaženiu dosiahnutia účelu trestného stíhania. Zároveň je možnosť požiadať prokurátora o preskúmanie takéhoto postupu orgánu činného v trestnom konaní (preskúmanie závažnosti dôvodov, z ktorých bolo právo nahliadania do celého spisového materiálu odmietnuté).

Nie je tiež zrejmé, o akú novú skutočnosť je podľa obvineného [REDAKOVANÉ] potrebné opierať dôvody väzby v tomto štádiu. Odvolací súd pripomína, že súdna prax a judikatúra je jednotná v tom, že väzba je zákonná a opodstatnená iba vtedy, ak sú na použitie tohto zabezpečovacieho inštitútu kumulatívne splnené tak materiálne podmienky (t.j. skutkové okolnosti vzatia do väzby - § 71 ods. 1 Trestného poriadku a existencia niektorého z väzobných dôvodov taxatívne uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ Trestného poriadku), ako i formálne podmienky (t.j. vznesenie obvinenia vrátane jeho oznámenia

obvinenému a včasné podanie návrhu na vzatie obvineného do väzby). U obvineného je potrebné upozorniť, že dôvodom na rozhodnutie o vzatí do väzby nebolo len dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu. ale aj - a súčasne - obava z pôsobenia na svedkov a tým marenia objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie a obava, že ponechaním na slobode by sa obvinený dopúšťal naďalej trestnej činnosti. V kontexte právnej úpravy podmienok väzby v Trestnom poriadku potom nie je potrebné, aby po určitej dobe pristúpila „ďalšia“, nová skutočnosť odôvodňujúca ďalšie trvanie väzby.»

23. Ústavný súd uvádza, že argumentácia sťažovateľa obsiahnutá v ústavnej sťažnosti je totožná s argumentáciou, ktorú sťažovateľ použil vo svojej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu.

24. Ústavný súd zdôrazňuje, že pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v uplatnenej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu) vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

25. Ústavný súd konštatuje, že právne závery krajského súdu opierajúce sa o aplikáciu relevantnej právnej úpravy korešpondujú so skutkovými zisteniami a že tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých skutkových okolností významných pre rozhodovanie o väzobnej otázke. Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na relevantné otázky formulované sťažovateľom v uplatnenej sťažnosti poskytol zrozumiteľnú a náležitú odpoveď

26. Obsah odôvodnenia uznesenia krajského súdu tak svedčí o opaku sťažovateľových tvrdení, a teda o tom, že sa krajský súd posúdením dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sťažovateľa náležite zaoberal a s námietkami sťažovateľa predostretými v podanej sťažnosti (a následne aj v ústavnej sťažnosti) aj primerane vysporiadal.

27. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa spočívajúcu v tom, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní nekonal bez prietáhov, keď vykonal výsluchy svedkov až tri mesiace po tom, čo bol sťažovateľ vzatý do väzby, ústavný súd uvádza, že skutočnosť, že výsluchy svedkov boli realizované po určitej dobe od vzatia sťažovateľa do väzby, sama osebe neznamená, že došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že samotnému výsluchu svedkov predchádzajú ďalšie procesné úkony, ktoré je vyšetrovateľ povinný vykonať, ako napr. zisťovanie okruhu svedkov, zabezpečenie prítomnosti svedkov na výsluchu a pod., vykonanie ktorých si taktiež vyžaduje určitý čas. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že vyšetrovateľ po tom, čo bol sťažovateľ vzatý do väzby, postupoval plynulo, že procesné úkony boli v trestnom konaní vykonávané priebežne a bez subjektívnych prietáhov na strane vyšetrovateľa. S poukazom na uvedené a s dôrazom na skutočnosť, že v konaní sa postupovalo bez subjektívnych prietáhov na strane vyšetrovateľa, čo vyplýva z odôvodnenia napadnutého uznesenia, ústavný súd považuje túto námietku sťažovateľa za neopodstatnenú.

28. K námietkam sťažovateľa spočívajúcim v tom, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal s tým, že po určitom čase stratili konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvodnosť väzby u sťažovateľa na význame a že v danom prípade nejde o zložitú, komplikovanú vec, ktorá by odôvodňovala predĺženie väzby, ústavný súd uvádza, že krajský súd sa v napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s otázkou sťažovateľom namietanej existencie materiálnych podmienok väzby.

28.1 Krajský súd neopomenul uviesť dôvody, pre ktoré bolo potrebné lehotu trvania väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku u sťažovateľa predĺžiť. V rámci skúmania podmienky na predĺženie lehoty väzby (teda, že nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť) krajský súd poukázal aj na skutočnosť, že *„v trestnom konaní nedochádza k subjektívnym prietahom. Po vzatí do väzby boli úkony vykonávané v mesiacoch máj, jún, júl, august, aj október 2018. Správny je aj záver o tom, že vzhľadom k posúdeniu obtiažnosti veci a vzhľadom k zisteniu iných závažných dôvodov (vyhodnotenie záverov znaleckého skúmania, nutnosť oboznámenia*

s výsledkami, nutnosť realizovať výsluchy svedkov, ktorých potreba vyplynula z iných dôkazných prostriedkov), je dôvodné predĺženie lehoty väzby, avšak nie o viac ako štyri mesiace, ale len do 31.3.2019.“

28.2 Krajský súd sa zaoberal aj zákonnou podmienkou spočívajúcou v preukázaní nebezpečenstva zo zmarenia alebo z podstatného sťaženia dosiahnutia účelu trestného konania pri prípadnom prepustení obvinených (teda aj sťažovateľa) na slobodu, ktorú považoval za splnenú, v súvislosti s čím v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol (s. 9): *„Sťažnostný súd, na rozdiel od sudcu pre prípravné konanie, má za to, že pokiaľ ide o väzobné dôvody, tak u všetkých obvinených pretrváva obava z ovplyvňovania svedkov a obava z pokračovania v trestnej činnosti. V kontexte doposiaľ zabezpečených dôkazov sa javí táto hrozba o to silnejšia, že zo zabezpečených záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke mala vyplynúť potreba vypočutia ďalších svedkov, z čoho vyplýva, že aj obava z kolúzneho konania je naďalej odôvodnená.“* Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu v napadnutom uznesení nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia.

29. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, v zmysle ktorej mu nebolo umožnené preštudovať si časť vyšetrovacieho spisu, ústavný súd konštatuje, že vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že osoba vo väzbe musí mať možnosť predložiť argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe, vždy musí byť zaručená kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní (III. ÚS 135/08, II. ÚS 238/2012, II. ÚS 482/2014). Uvedené vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí byť kontradiktórne a vždy musí zaručovať rovnosť zbraní medzi stranami, prokurátorom a zadržovanou osobou. Rovnosť zbraní však nie je zabezpečená, keď je obhajcovi odopretý prístup k tým dokumentom vo vyšetrovacom spise, ktoré sú podstatné na to, aby bolo možné účinne napadnúť zákonnosť väzby klienta.

29.1 Zároveň však ústavný súd dodáva, že účinnosť vyšetrovania môže niekedy vyžadovať utajenie časti získaných informácií, aby sa obvinenému zabránilo zničiť

alebo ovplyvniť dôkazy, alebo znemožniť riadny výkon spravodlivosti. Avšak sledovanie tohto legitímneho cieľa nemôže odôvodniť podstatné obmedzenia práv obhajoby. Informácie, ktoré sú podstatné pre posúdenie zákonnosti väzby, musia byť primeraným spôsobom sprístupnené obhajcovi obvineného držaného vo väzbe (vec Garcia Alva v. Nemecko, rozsudok z 13. 2. 2001, bod 42; vec Lietzow v. Nemecko, rozsudok z 13. 2. 2001, bod 44; vec Schöps v. Nemecko, rozsudok z 13. 2. 2001, bod 51; I. ÚS 67/03).

30. Nielen z hľadiska posúdenia konania ako celku, či spĺňa kritériá spravodlivého procesu, ale aj v konaní o väzbe je potrebné garantovať obvinenému a jeho obhajcovi reálne uplatnenie práva na obhajobu, a to aj vo forme využitia práva na nazretie do spisu. Pri takomto postupe je vždy nevyhnuté konať tak, aby bolo zachované nielen právo na obhajobu, ale aj tak, aby nedošlo k zmareniu účelu trestného konania.

30.1 Ústavný súd konštatuje, že skutočnosť, že sťažovateľovi nebol sprístupnený kompletný spisový materiál pred rozhodnutím o väzbe, ešte neznamená, že muselo dôjsť k porušeniu ním označených práv, resp. k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania a zásady rovnosti zbraní. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ nemal prístup k tej časti súdneho spisu, v ktorej sa nachádzajú záznamy telekomunikačnej prevádzky, a teda informácie o osobách, ktoré bude potrebné v priebehu ďalšieho konania vypočuť ako svedkov, k čomu krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (s. 9) uviedol: „K sťažnostnej námietke obhajcu obvineného ██████████, že nemal možnosť oboznámiť sa s celým vyšetrovacím spisom, treba poukázať na oprávnenie orgánu činného v trestnom konaní odmietnuť právo nazrieť do spisu (časti spisu), ak by mohlo prísť k zmareniu alebo podstatnému sťaženiu dosiahnutia účelu trestného stíhania...“

30.2 S prihliadnutím na uvedené ústavný súd konštatuje, že krajský súd dal v odôvodnení napadnutého uznesenia na sťažovateľom prezentovanú námietku primeranú a z ústavnoprávneho pohľadu akceptovateľnú odpoveď.

31. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu vecí a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Uznesenie krajského súdu nie je svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené.

32. Ako už ústavný súd uviedol, pre nedostatok ústavnej a zákonnej právomoci mu neprislúcha skúmať danosť zákonných dôvodov predĺženia lehoty trvania väzby u sťažovateľa ani dopĺňať, rozvíjať či inak „vylepšovať“ odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu. Úlohou ústavného súdu je posúdiť ústavnú konformitu takéhoto rozhodnutia. V tomto smere ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu spĺňa zákonné požiadavky na odôvodnenie uznesenia [§ 176 ods. 2 v spojení s § 76 ods. 3 a § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a podľa ústavného súdu je z hľadiska individualizácie konkrétnych skutočností zakladajúcich dôvod predĺženia lehoty trvania väzby sťažovateľa aj s ohľadom na doterajšiu judikatúru ústavného súdu ústavne konformné a akceptovateľné.

33. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

34. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu je ústavne udržateľné, nevykazuje znaky svojvôle či arbitrárnosti,

a preto v príčinnej súvislosti s ním nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv, v nadväznosti na čo ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

35. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 10. apríla 2019